

"طبقه‌بندی پارک‌ها و پارک‌های موضوعی (بخش اول)"

در راستای طبقه‌بندی پارک‌ها و پارک‌های موضوعی در دو بخش مجزا تلاش می‌شود در وهله نخست انواع پارک‌ها، فارغ از تقسیم‌بندی آنها به پارک‌های موضوعی و غیره، مورد بررسی قرار گیرد. در ادامه و در بخش دوم این عنوان نوشتار تلاش می‌شود با تمرکز بر مفهوم پارک‌های موضوعی به انواع تقسیم‌بندی مورد اشاره در سایر منابع این حوزه به انواع دسته‌بندی پارک‌های موضوعی و رویکردهای مختلف آن اشاره شود. لذا در ادامه انواه پارک‌ها با تکیه بر تعاریف ارائه شده در منابع موجود معرفی می‌شود.

در حالی که هیچ طبقه‌بندی پذیرفته‌شده‌ای برای پارک‌های موضوعی وجود ندارد، اما این پارک‌ها را می‌توان بر اساس محدوده جغرافیایی، حضور سالانه گردشگران و بازدیدکنندگان در آن‌ها، درآمد سالانه، خرده‌فروشی‌ها و رستوران‌ها دسته‌بندی کرد. علاوه بر این، پارک‌های موضوعی ممکن است براساس موقعیت جغرافیایی، ظرفیت یا منابع مورد استفاده برای ایجاد موضوع طبقه‌بندی شوند [1].

یکی از طبقه‌بندی‌های رایج از عموم پارک‌ها (فارغ از موضوعی یا غیرموضوعی بودن آن)، بر اساس سیستم APD به شرح زیر می‌باشد [2]:

- ✓ پارک‌های کوچک^۱؛
- ✓ پارک‌های محلی^۲؛
- ✓ پارک‌های تجمیعی^۳؛
- ✓ پارک‌های با استفاده خاص^۴؛
- ✓ زمین‌های باز^۵.

جدول ۱- طبقه‌بندی پارک‌ها [2]

نوع پارک	تعریف	حوزه خدمات	اندازه پارک
پارک کوچک	پارک‌های کوچک، دارای امکاناتی تخصصی هستند که در محله یا منطقه‌ای محدود قرار می‌گیرند یا برای یک عملکرد خاص یا گروه سنی خاص، خدمت ارائه	پارک‌های کوچک می‌توانند افراد از یک منطقه بزرگ‌تر را جذب کنند، اما معمولاً به یک ناحیه در شعاع یک	به دلیل طبیعت تخصصی این پارک‌ها، معمولاً آن‌ها از ۲۵۰۰ فوت مربع تا ۱ هکتار را شامل می‌شوند

1 Mini Parks
 2 Neighborhood Parks
 3 Community Parks
 4 Special Use Parks
 5 Open Lands

نوع پارک	تعریف	حوزه خدمات	اندازه پارک
	می‌دهند. نمونه‌هایی از امکانات موجود در پارک‌های کوچک عبارت‌اند از زمین بازی، نیمکت‌ها، محل پیک نیک، نشیمن، مناظر زینتی و غیره	چهارم مایل خدمت ارائه می‌کنند	
پارک‌های محلی	پارک‌های محلی به تمرکز تفریحی و اجتماعی محله کمک می‌کنند. این دسته از پارک‌ها برای فعالیت‌های تفریحی مانند بازی‌ها، محل‌های پیک‌نیک و زمین بازی طراحی شده است. بسیاری از پارک‌های محلی ممکن است شامل زمین‌های ورزشی که توسط سازمان‌های ورزشی جامعه مورد استفاده قرار می‌گیرند، باشند. بنابراین به طور کلی این دسته از پارک‌ها در خدمت جامعه محلی می‌باشند.	پارک‌های محلی در شعاع یک دوم تا یک چهارم مایل بدون وجود جاده‌های اصلی یا سایر موانع، طراحی می‌شوند.	۵ تا ۱۰ هکتار مساحت بهینه مورد طراحی این دسته از پارک‌ها می‌باشد. در مجموع استاندارد یک تا دو هکتار برای هر ۱۰۰۰ نفر ساکن برای طراحی این دسته مطرح می‌شود.
پارک‌های تجمیعی	پارک‌های تجمیعی در طبیعت متنوع هستند و هدف وسیع‌تری نسبت به پارک‌های محلی یا پارک‌های کوچک دارند. در حالی که پارک‌های تجمیعی ممکن است شامل امکانات پارک‌های محلی نیز باشند و حتی به عنوان پارک‌های محلی عمل کنند، تمرکز بر روی تفریح جامعه، ورزش و نیاز به فضای باز است. این پارک‌ها ممکن است شامل مجموعه‌های ورزشی قابل توجه، امکانات آبی، مسیرهای پیاده‌روی، مکان‌های پیک نیک و سایر امکانات دیگر فعال و غیرفعال بسته به نیازهای جامعه باشند. در بعضی موارد، یک پارک صرف نظر از اندازه کوچک آن، با تنها یک میدان ورزشی که محل برگزاری انجمن‌های ورزشی را فراهم	پارک‌های تجمیعی معمولاً برای چندین محله و با امکانات ویژه برای خدمت به ساکنین کل منطقه پارک فعالیت می‌کنند. پارک‌های تجمیعی به طور معمول با استفاده از امکانات پارک محلی، برای خدمت به یک منطقه به شعاع یک دوم تا بیش از ۳ مایل طراحی شده است.	۲۵ هکتار یا بیشتر برای این دسته از پارک‌ها ترجیح داده می‌شود، اما امکانات ویژه ای از منافع جامعه یا زمینه‌های ورزشی که برای کل جامعه فراهم می‌شود ممکن است در سایت‌های بسیار کوچک‌تر باشد. پارک سنتی تجمیعی شامل پنج تا هشت هکتار برای هر ۱۰۰۰ نفر از ساکنان طراحی می‌شود.

نوع پارک	تعریف	حوزه خدمات	اندازه پارک
	می‌کند، ممکن است در این دسته قرار گیرد.		
پارک‌های با استفاده خاص	پارک‌های با استفاده خاص از پارک‌های تخصصی و امکانات تفریحی اغلب ابعاد مهم آن را پوشش می‌دهد. زمین‌های گلف، سایت‌های تاریخی، سایت‌های مراکز اجتماعی، پارک‌های موضوعی، پارک‌های آبی و سایر امکانات ویژه در طراحی این پارک‌ها مورد استفاده قرار می‌گیرد. این پارک‌ها هم‌چنین ممکن است شامل عناصر پارک‌های محلی یا پارک‌های تجمیعی شوند، اما با امکانات رفاهی که دارا می‌باشند، اغلب بازدیدکنندگان از خارج از منطقه پارک را پوشش می‌دهند.	پارک‌های با استفاده خاص به کل منطقه پارک ارائه خدمت می‌کنند و اغلب امکانات لازم برای دورتر از مرزهای منطقه را فراهم می‌کنند.	اندازه پارک، بر اساس نیازها می‌تواند متفاوت باشد.
زمین‌های باز	زمین‌های باز زمین‌های مشخص شده به عنوان پارک می‌باشند که دارای امکانات کمی هستند، اما مناطقی طبیعی یا فضایی باز را فراهم می‌کنند که می‌تواند برای تفریح استفاده شود. این پارک‌ها ممکن است مسیر پیاده‌روی، محل پیک‌نیک و نیمکت داشته باشند، اما خاصا دارای مناطق آزاد برای لذت‌بردن از طبیعت، ماهی‌گیری و سایر فعالیت‌های مشابه هستند.	تعریف نشده است، زیرا آن‌ها به یک جمعیت خدمت نمی‌کنند بلکه یک منبع هستند.	زمین‌های باز می‌توانند هر اندازه‌ای باشند، مهم است که زمین کافی با توجه به امکانات مورد تصور، در نظر گرفته شود.

همان‌طور که در این طبقه‌بندی مشاهده می‌شود، پارک‌های موضوعی در دسته پارک‌های با استفاده خاص قرار می‌گیرند.

- [1] A. Milman, "Evaluating the guest experience at theme parks: an empirical investigation of key attributes," *International Journal of Tourism Research*, vol. 11, pp. 373-387, 2009.
- [2] L. B. C. A. J. C. B. & S.-E. Hernández, "Classification and clustering of electricity demand patterns in industrial parks," *Energies*, vol. 5, no. 12, pp. 5215-5228, 2012.